

JAM!

Aktivismisme i skoletiden

- JAM-film
- Konsept
- Eksempler
- Men er det kunst?

JAM!

Aktivisme?!?

Ikke det samme som demonstrasjoner

Hva er kulturjamming?

- Mange ulike syn, men i dette prosjektet:
- Integrere kulturelle og kunstneriske metoder eller uttrykk med aktivistiske metoder for å tematisere, problematisere eller utforske samfunnsmessige forhold i det offentlige rom på en dialogisk måte.

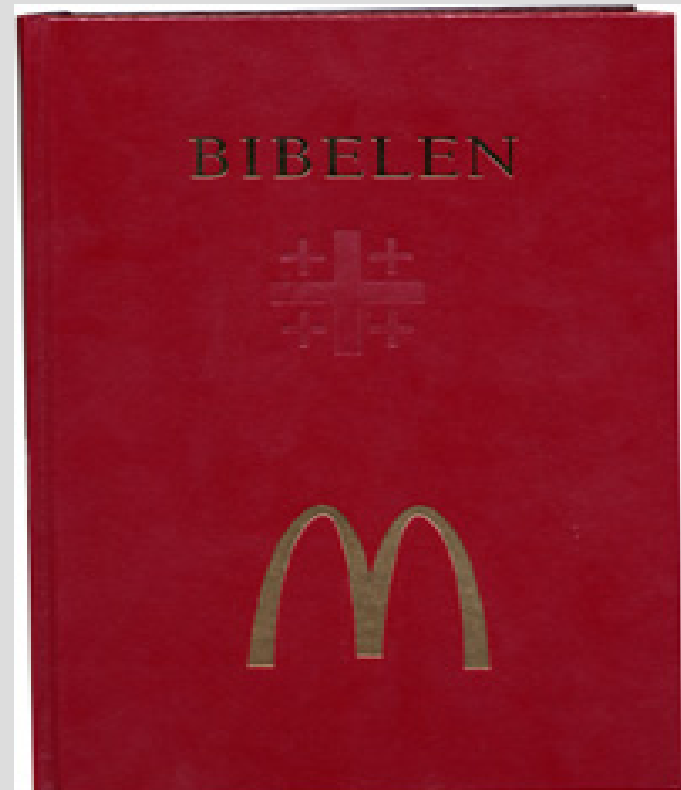

SI, detournement av tegneserie

Eksempler: medie-luring

- **Medie-erting:**
Åpen posts kylling-stunt

- **Media-hoax:**
Adbusters.no:
"Adbible"

Eksempler: (skjult) teater & performance

- **Skjult teater:**
The Yes Men later som om de er WTO-represenanter på akademisk konferanse.

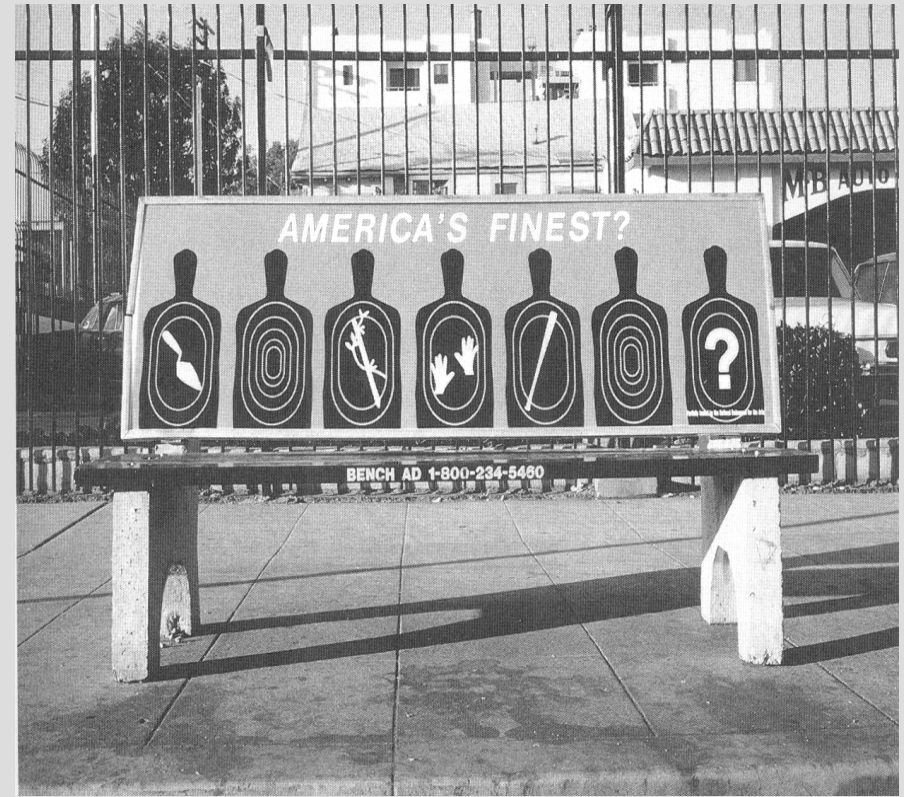

- **Performance:**
Sophie Calle: Performance ved telefonboks på jernbanestasjon. Tar vare på tlf-boks, byr på kaffe & prat.

Eksempler: design/grafikk

- Uncooling:
Adbusters.org

- Installasjon/ busting/
intervensjon: Artist's
Collaboration

Eksempler: Derivé og psykogeografi

- **Derivé:** Space hijackers: byrom

- **Psykogeografi:** Space hijackers: T-banefest

Eksempler: Taktiske medier og devices

- **Institute for applied autonomy:**
“Little brother”:
propaganda-robot

- **Space hijackers:**
fjernstyrt lydanlegg
til performance eller
intervensjoner

Eksempler: Elever

- Taktiske medier (Gulset: film)
- Gateteater og journalistikk (Gran: Film)
- Frihetsdemo, dans og okkupasjon (Øystre slidre: bilder)

Øystre Slidre: frihetsdemo (trad)

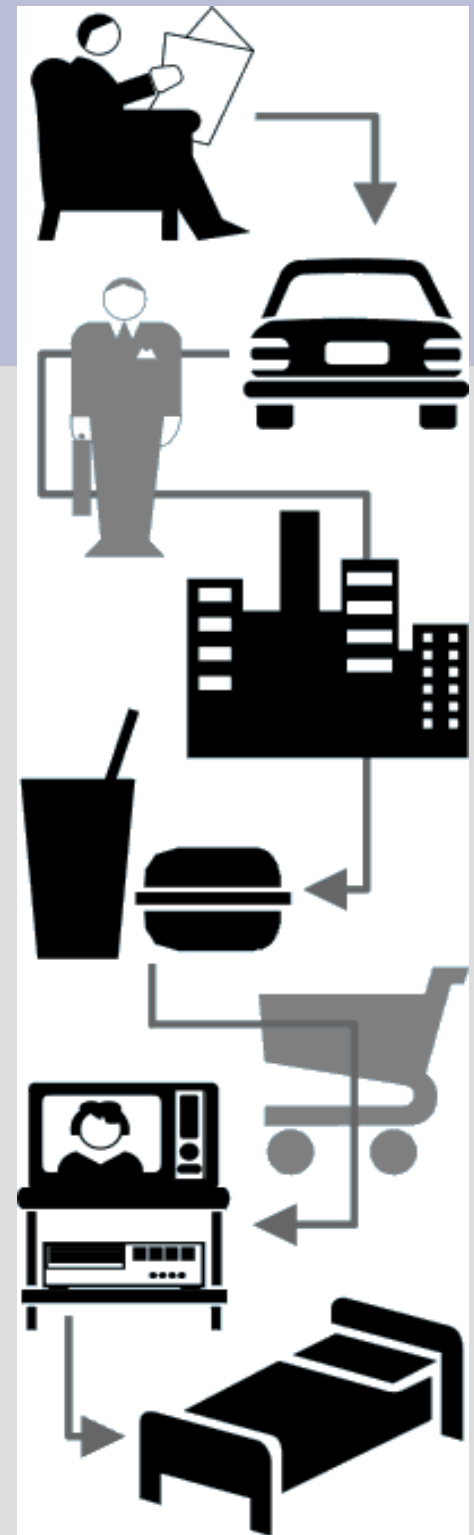

Okkupasjon av lærerværelse (trad)

Målsetting i JAM!

- Gjøre kulturjamming sammen med elevene.
- Lære bort kulturjamming som arbeids- og erfaringsmetode.
- Fremme refleksjon.
- Inspirere til fortsatt dialogisk deltagelse i det offentlige rom.

Dag 1

Rigging i skolegård

Film

Valg av verksted

Stunt

Street
art

Mekken
/ FX

Kommunikasjon

Fellessamling, utdeling av bok, radioinnslag

Valg av verksted

Planlegging av klistremerkestunt

Memoryspill – verdens rikeste

Radiogutta

Dag 2

Planlegging av aksjoner

Samarbeid på tvers av verkstedene

Stunt

Mekken
/ FX

Kommunikasjon

Street art

Aksjoner

Planlegging

Like før aksjonene begynner...

Rappere på JAM-buss

Moteuttalelse

Dyrevernplakat

Media hjelper til med å skape virkeligheten...

...og elevene får en stemme i media.

TA LØRDAG 2. APRIL 2006

T E L E M A R K S A V I S A

13

Ber om bedre lys

SÅ DÅRLIG: Enkelte steder er gatebelysningen på Gulset så dårlig at man faktisk ser så lite som dette, illustrerer disse elevene fra Gulset ungdomsskole. **FOTO: PER-ÅGE ERIKSEN**

SKIEN: Så vanskelig kan det være å orientere seg i tåke med dårlig lys. Elever ved Gulset ungdomsskole gjorde et skikkelig stunt i håp om å få bedre gatelys i nabolaget sitt.

HELGA LILLELAND
helga.lilleland@ra.no

- I over 15 år har barn, voksne og ungdom klaget over dårlig belysning på blant annet løkka på Einaren, på veien fra Einarbakken til Høyås, rundt Maihaugen, på gang og sykkelveiene ved Ugleveien, Hubroveien og andre områder på Gulset. Da vi gikk på barneskolen sendte vi klagebrev om dette til kommunen, men det har ikke kommet opp en eneste lyktestolpe, skriver Jenny Mo, Benedicte Grave, Martine Klung-

seth, Christine Knutsen Trohaug, Selwa Sheik, Faria Ali og Esra Adnan.

LØST NETTVERK

Elevene på niende trinn på Gulset ungdomsskole har fått hjelp av Adbusters. Bak det navnet skjuler det seg et løst nettverk av kommunikatører: Designere, programmere, tekstforfattere, fotografer og andre.

- Vårt mål er å bidra til en mangfoldig og interessant offentlighet der alle som har noe viktig å formidle blir hørt, uavhengig av hvil-

ken posisjon og hvilke ressurser de måtte sitte på, står det på hjemmesiden deres.

RØYKGASS

Elevene ble delt inn i fire grupper: Media, street art, effekter og stunt, og det er den siste gruppen som har bestemt seg for å gjøre et stunt i håp om at Gulset skal bli tryggere.

- Stunnet går ut på at vi skal gå gjennom røykgass med bind for øynene for å demonstrere hvordan det er for oss å gå i mørket uten lys, sier elevene.

LITE LYS: Elevene Jenny Mo, Benedicte Grave, Martine Klungseth, Christine Knutsen Trohaug, Selwa Sheik, Faria Ali og Esra Adnan synes det er alt for dårlig med gatelys på Gulset.

Involverte institusjoner

Mye kommunikasjon & administrasjon

- Riksutstillinger inni Nasjonalmuseet.
- Fylkeskommunene.
- Kommunene.
- Skolene.
- Adbusters som er et nettverk av nettverk basert på flat beslutningsstruktur (som ideal).
- Rektorer og lærere.
- Elever.
- Media.
- Foreldre.

JAM!?

Men er det kunst?

Hvor lite kunst?

- Kunst-kunst
- Anti-kunst
- Tverrfaglighet

- Ikke-kunst
- Ekstrem cross-over
- Kulturjamming som ekstrem cross-over

JAM! som prosjekt = institusjonskunst?

- Estetikk og taktiske medier for å lære
 - Politikk: Lek med makt i det offentlige rom
 - Myk makt (påbegynne-tale, samhandle-fullføre)
 - Hard makt (lede-befale, utføre ordre)
 - Kulturkollisjoner
 - Boklig-estetisk, skole-kunst, hierarkisk-flatt, by-land, formidling-kunstprosess
 - "Statusmisbruk"
 - Kunst
 - Media

Metoder I: kunst

- Dada
- Surrealisme
- Situasjonistene
- Intervensjon
- Skjult teater & gateteater
- Performance
- Happenings & ikke-kunst
- Kontekstkunst
- Dialogkunst
- Design
- Plagiarisme/ sampling/ trouvé...

Metoder II: aktivisme

- Selv-organisering, logistikk, nettverk
- Affinitetsgrupper
- Aksjonsformer
- Aktivistisk ikke-vold
- Deltagelse (også kunst)
- Gjør-det-selv (også kunst)
- Anarkistiske metoder / flatt nettverk (form/innhold)
- Taktisk medier (også kunst, ikke dialogisk)
- Internettverktøy & -aktivisme

Metoder III:

kunst + aktivisme => dialog

- Utenfor “galleriet”: kan man ikke bruke altfor “arty” kommunikasjonsformer
- Utenfor “galleriet”: konstant reforhandling med omgivelsene (ikke “institusjonell autonomi”)
- => lytting, argumentasjon, (re)forhandling, samarbeid
- Virkemidler: humoristisk og underliggjørende
- Taktisk restrukturering

Metoder IV - Form I

Kultur (vidt begrep) + aktivisme =
ekstrem cross-over

- Meta-estetisk: cross-over mellom felt: kunst, media, teori, politikk....
- Ikke-ladet partikkel i alle felt
- => Misforstått i alle felt (gjør alltid noe “feil” etter noen felts kriterier)
- “Feiltramp” => debatt: andre avslører sine posisjoner i feltene eller lærer på tvers av feltene
- Aktørenes status likegyldig: “any brow”, snarere enn high, middle eller low brow.
- Mangfold i de(t) offentlige rom
- Oppnå strukturkritikk og uten mobbing

Metoder V - Form II: Strategier ad legalitet

- Svakt normavvikende: f.eks. lek med tabuer innenfor lovens grenser.
- Bryte loven: Direkte aksjon & sivil ulydighet.
- “Double bind”: bryte loven, men PR-messig eller økonomisk vanskelig å håndheve loven.
- Simulere lovbrudd, men være legal.

Prosjekt: **JAM!**

- Skoleturné med Riksutstillinger /Nasjonalmuseet.
- Bussturné: Adbusters med venner.
- Mannskap “on tour”: 10-14 personer.
- Turnéperiode: 2005 + 2006.
- Elementer: 4 verksteder, film, bok, utstilling (stjålet), nettsted, buss + nye plug-ins.
- Produksjon: 2004/2005 + reprodusere underveis.
- Målgruppe: elever i ungdomsskole og videregående – og lekne voksne.